

Belgische privacy experts van bedrijven en overheidsinstellingen, actief binnen Beltug, maken de balans op.

Waar staan we na 2 jaar GDPR?

Op maandag 25 mei is het precies twee jaar geleden dat de GDPR in werking is getreden. Het betekende een keerpunt voor alle bedrijven en overheidsorganisaties. GDPR leidde tot een verhoogd bewustzijn over het belang van privacy en gegevensbeveiliging, in die mate dat de burger intussen beseft dat zijn privacy een kostbaar goed is. Beltug, de community van Belgische ICT-beslissingsnemers, maakte een stand van zaken op.

Na jarenlang voorbereidend werk, werd twee jaar geleden de General Data Protection Regulation, kortweg GDPR, officieel van kracht. De GDPR was in essentie bedoeld om bedrijven die heel wat persoonsgebonden gegevens verwerken (zoals Facebook of Google) in de pas te doen lopen. Niettemin zijn alle bedrijven en overheidsinstanties verplicht de regels onverkort na te leven

“De impact van GDPR kan dan ook niet worden onderschat”, vertelt Beltug-CEO Danielle Jacobs. “Het onderwerp leeft nog altijd sterk bij onze leden. De GDPR was de aanleiding om binnen Beltug een Privacy Council op te richten, waarin ondertussen experts van 50+ organisaties over diverse privacygebonden onderwerpen kennis delen en overleggen. Die experts hebben een evaluatie opgemaakt. Ze gingen na tot welke verbeteringen GDPR heeft geleid en op welke vlakken er nog lacunes zijn.”

Danielle Jacobs: “We zien op diverse domeinen een duidelijke vooruitgang. Om te beginnen is er een duidelijk besef gekomen hoe belangrijk privacy en databeveiliging wel zijn. De burger weet dat GDPR bestaat en durft op zijn rechten te staan. De meeste bedrijven hebben intussen hun processen aangepast om zich in regel te stellen met de GDPR. Een goed beheer van gegevens en goede gegevensbeveiliging zijn nu vanzelfsprekende aandachtspunten in het beleid.”

Gegevensbescherming als competitief voordeel

De privacy experts van Beltug zien een aantal voordelen in de Europese privacyregelgeving: er is één verordening voor de hele EU, die meteen van kracht werd in alle lidstaten. Zo leidt de GDPR tot een verdere harmonisatie. Daarnaast wordt de GDPR door niet-Europese landen nagevolgd met gelijkaardige initiatieven, zoals in Californië en Brazilië.

“Onder meer als gevolg daarvan groeit gegevensbescherming meer en meer uit tot een competitief voordeel. GDPR-compliant zijn kan een groot verschil uitmaken bij het binnenhalen van een contract. Dat hebben we recent nog gezien, toen overheden een aantal oplossingen in de strijd tegen de Covid-19 pandemie weigerden bij gebrek aan garanties rond de privacy van de behandelde gegevens”, aldus de Beltug-CEO.

Huidige GDPR mag geen eindpunt zijn

Naast een hele reeks positieve evoluties, zien de privacy experts ook nog ruimte voor verbeteringen. Danielle Jacobs: “Voor onze experts mag de huidige GDPR geen eindpunt zijn. Zo zien we dat de richtlijn zeer formalistisch is: er hangen heel wat administratie en documentatieverplichtingen aan vast. Op dat vlak is er nood aan vereenvoudiging. Ook de regels rond het melden van een datalek binnen de 72 uur leiden tot debat en frustratie en zouden duidelijker kunnen.”

Hoewel GDPR een verregaand Europees kader vormt, bleven een aantal privacy-materies bij de lidstaten. Dit leidt tot moeilijkheden bij bedrijven die in verschillende landen actief zijn, omdat ze geen uniforme aanpak kunnen volgen.

Een echt pijnpunt dat de Privacy Council van Beltug naar voor schuift, betreft de rol van de Data Protection Officer (DPO). Die is binnen een bedrijf verantwoordelijk voor het vervullen en naleven van de GDPR-verplichtingen. “Maar tegelijk verwacht de regelgever dat de DPO zijn rol op een onafhankelijke manier kan invullen, en instaat voor de bescherming van rechten van de personen waarvan het bedrijf de gegevens verwerkt. Dit leidt tot situaties waarbij de DPO in een belangenconflict terechtkomt bij het uitvoeren van de werkzaamheden”, aldus Beltug.

Dit geeft meteen ook aan dat GDPR een zeer gespecialiseerde materie is, waarvoor specifieke competenties en opleidingen nodig zijn. Maar de regelgeving spreekt zich daarover niet uit. Tot op heden is het voor een bedrijf dan ook moeilijk om in te schatten of kandidaten over de juiste competenties beschikken.

Conclusie

“GDPR is absoluut een stap voorwaarts voor het respecteren en beveiligen van persoonsgegevens. De regels hebben bedrijven en overheidsorganisaties de weg getoond over hoe ze hier beter mee om kunnen gaan. Maar na die opgelegde verandering, moet er verder aandacht worden besteed aan hoe we de voordelen van GDPR structureel kunnen maken. Op dat vlak is er nog werk aan de winkel en moeten een aantal lacunes nog worden weggewerkt”, besluit Danielle Jacobs.